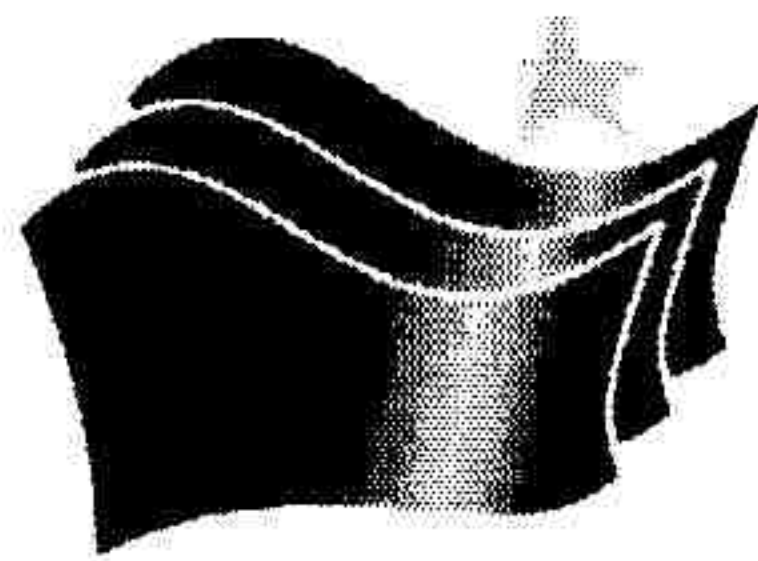

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Π/ΑΒ 712
4-6-2015

Αθήνα, 21 Μαΐου 2015

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό
- Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Εκτεταμένες ζημιές σε καλλιέργειες της περιοχής Δήμου
Τυρνάβου»

Η βουλευτής Λάρισας Άννα Βαγενά καταθέτει αναφορά την επιστολή του **Δημάρχου Τυρνάβου ν. Λάρισας και των Συνεταιρισμών Δήμου Τυρνάβου** με την οποία αιτούνται, ύστερα από προβλήματα καρπόπτωσης που παρατηρήθηκαν σε καλλιέργειες της περιοχής του Δήμου Τυρνάβου, τα οποία διαπιστώθηκαν από υπηρεσιακούς παράγοντες του ΕΛΓΑ, να δοθεί λύση στο πρόβλημα εντάσσοντας την συγκεκριμένη ζημιά στη διαδικασία ΕΛΓΑ.

Επισυνάπτεται η με αρ. πρωτ. 7920-12.05.2015 επιστολή καθώς και η από 10.05.2015 Επιστημονική Έκθεση καθηγ. Π.Θ. κ. Νάνου σχετικά με τη μειωμένη καρπόδεση σε καλλιέργειες του Δήμου Τυρνάβου.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις ενέργειές σας και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Η καταθέτουσα βουλευτής

Άννα Βαγενά

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ**

**Τύρναβος 12/5/2015
Αριθ. Πρωτ. 7920**

Ταχ. Δ/ση: Σταύρου Καρασσου 1
401 00 Τύρναβος
Πληροφορίες: Πέτρος Οντούλης
Τηλέφωνο: 2492 3 50105
Φαξ: 2492 0 25873
e-mail: dimostirnavou01@gmail.com

ΠΡΟΣ
κ. ΣΤΟΥΠΗ ΝΙΚΟΛΑΟ
Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α.
ΑΘΗΝΑ
Κοινοποίηση:
Βουλευτές Ν. Λάρισας
ΛΑΡΙΣΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΘΕΜΑ : Εκτεταμένες ζημιές σε καλλιέργειες της περιοχής Δήμου Τυρνάβου.

Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των υπηρεσιακών παραγόντων του ΕΛΓΑ Λάρισας παρατηρήθηκαν προβλήματα καρπόπτωσης στις παρακάτω καλλιέργειες :

1. **ΡΟΔΑΚΙΝΑ:** Να δοθεί άμεσα παράταση υποβολής δηλώσεων ζημιάς στη συγκεκριμένη καλλιέργεια, όπως σας έχει ήδη επισημανθεί με έγγραφό μας από τις 29/4/2015.
2. **ΑΜΠΕΛΙ:** Σας γνωστοποιούμε ότι προβλέπεται μειωμένη παραγωγή στην εν λόγω καλλιέργεια.
3. **ΑΧΛΑΔΙ:** Παρατηρείται έντονη καρπόπτωση στην καλλιέργεια του αχλαδιού και σύμφωνα με την γνωμάτευση του καθηγητή Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Γεωργίου Νάνου, οφείλεται στα καιρικά φαινόμενα που επικράτησαν κατά την περίοδο πριν – κατά και μετά την άνθιση.

Γι' αυτό λοιπόν, παρακαλούμε να δοθεί λύση στο παραπάνω πρόβλημα εντάσσοντας την συγκεκριμένη ζημιά στη διαδικασία ΕΛΓΑ.

Με Τιμή
Παναγιώτης Σαρχώσης
Δήμαρχος Τυρνάβου
Οι Συνεταιρισμοί Δήμου Τυρνάβου

Συνημμένα:

1. Έγγραφο Δήμου Τυρνάβου α.π. 7213/29-44-2015
2. Η από 10-5-2015 Επιστημονική Έκθεση καθ. Γ. Νάνου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος

Εργαστήριο Δενδροκομίας

Αντής Καθηγητής Γιώργος Δ. Νάνος

Οδός Φυτόκου, 38446 Ν. Ιωνία Μαγνησίας

Τηλ. 2421093181

Fax 2421093144

e-mail gnanos@agr.uth.gr

Ν. Ιωνία 10/05/15

Προς: **οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο**

Θέμα: **Σχετικά με τη μειωμένη καρπόδεση στις αχλαδιές περιοχής Δήμου Τυρνάβου**

Καθώς επί 40 έτη η οικογένεια μου καλλιεργούσε πέραν των άλλων οπωροφόρων και αρκετές αχλαδιές, γνωρίζω αρκετά καλά την καλλιέργεια της. Το διδακτορικό μου επίσης περιελάμβανε θέματα του καρπού της αχλαδιάς στο Πανεπιστήμιο Καλιφόρνιας, Ντέηβις. Σε συνδυασμό με την τακτική ενημέρωσή μου μέσω της διεθνούς βιβλιογραφίας και την εμπειρία μου τα τελευταία 20 έτη από τη θέση του καθηγητή Δενδροκομίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας συνέγραψα, κατά την ταπεινή μου γνώμη, τα κατωτέρω.

Την 29^η Απριλίου 2015 μετέβην στην περιοχή Τυρνάβου, όπου μόνος μου επισκέφθηκα διάφορους αχλαδεώνες στην περιοχή Δένδρων και με τους κ. Θ. Κατσή (Πρόεδρο Α.Σ. Πλατανουλίων) και Ν. Ματράκη επισκεφθήκαμε μερικούς αχλαδεώνες διαφόρων ποικιλιών αχλαδιών. Οι αχλαδεώνες που επισκεφθήκαμε ήταν των Αθαν. Κατσή (νεαρές αχλαδιές), Αθαν. Γκανάτσιου (ώριμες αχλαδιές), Θεόδ. Κατσή (νεαρά και ώριμα δέντρα αχλαδιάς), και Κ. Ματράκη (νεαρές αχλαδιές). Παρατήρησα ότι στους περισσότερους αχλαδεώνες υπήρχαν πολλά καρπίδια που μετά την αρχική τους καρπόδεση είχαν πέσει κάτω από τα δέντρα εδώ και αρκετές ημέρες, αλλά συνέχιζαν να πέφτουν και εκείνη τη στιγμή. Με άλλα λόγια, ενώ φάνηκε ότι επετεύχθη αρχική καρπόδεση (διόγκωση του κατώτερου μέρους του άνθους στην αχλαδιά), οι καρποί δεν κατάφεραν να συνεχίσουν την ανάπτυξη τους. Αυτό είναι προφανές ότι οφείλεται σε κακή καρπόδεση. Επίσης τα καρπίδια στερούνταν των υπολειμμάτων του άνθους που έχουν στην κορυφή τους τα αχλάδια κανονικά (ήταν ατελές άνθος ή ατελής καρπόδεση.)

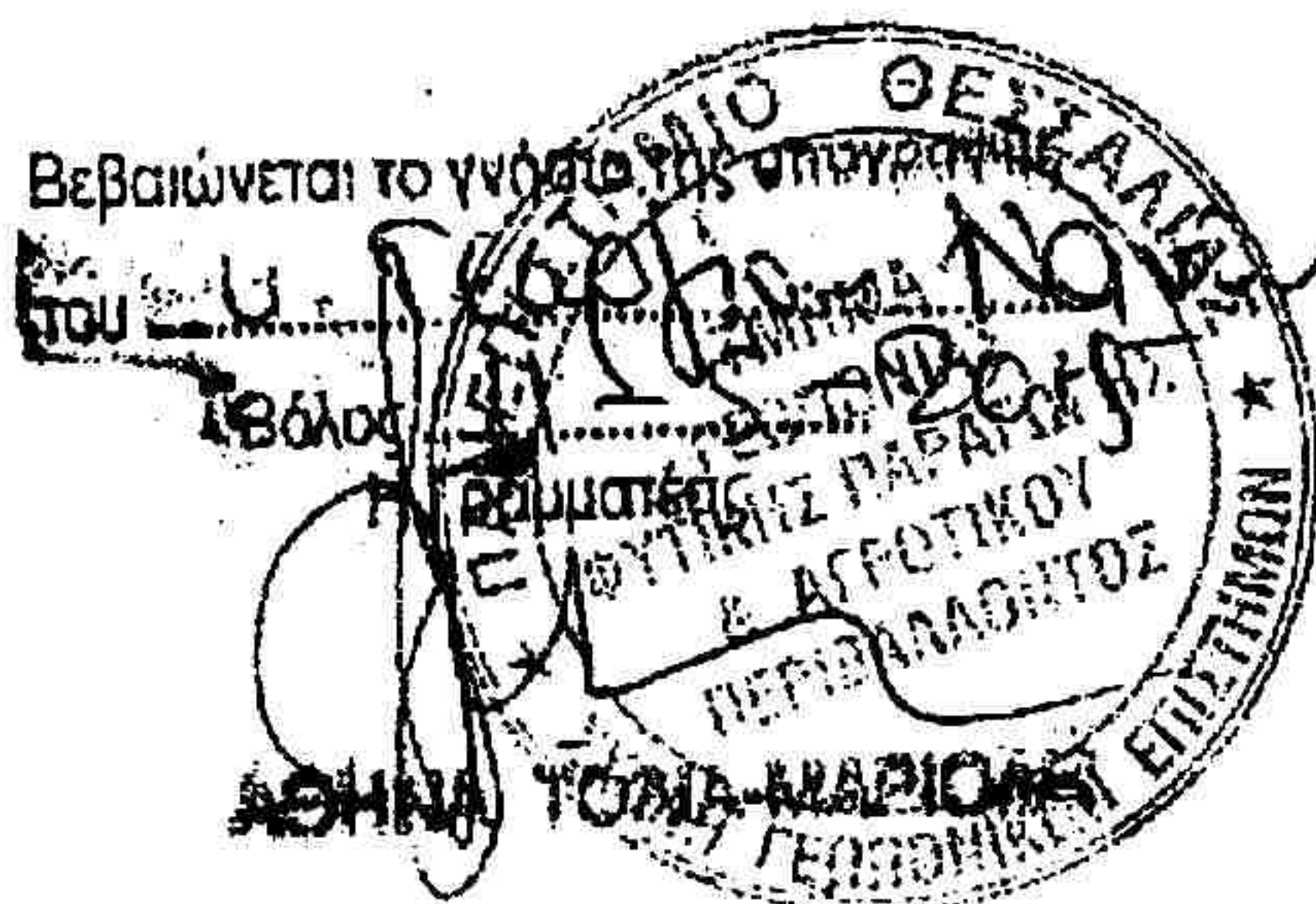
Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας (κύρια από ένα εξαιρετικό άρθρο ανασκόπησης του A.D. Webster, 2002, Factors influencing the flowering, fruit set and fruit growth of European pears, Acta Horticulturae 596:699-709, αλλά και από βασικά βιβλία για τη Δενδροκομία στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα) η καρπόδεση της αχλαδιάς φαίνεται να επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες γενετικούς, καλλιεργητικούς και κλιματικούς. Έτσι το υποκείμενο κυδωνιάς προκαλεί αυξημένη ανθοφορία, καρπόδεση και παραγωγή στην αχλαδιά. Υποκείμενο κυδωνιάς χρησιμοποιείται για την αχλαδιά στην περιοχή Τυρνάβου κατά τουλάχιστον 90%. Οι περισσότερες ποικιλίες στην περιοχή έχουν το πρόβλημα της καρπόπτωσης, όπως μπορούσαμε να διακρίνουμε από τα πεσμένα καρπίδια σε εκτεταμένο βαθμό σε διάφορους αχλαδεώνες σε δύο τουλάχιστον περιοχές. Ο φωτισμός της κόμης επηρεάζει σημαντικά την καρπόδεση, αλλά όλες σχεδόν οι αχλαδιές στην περιοχή Τυρνάβου είναι διαμορφωμένες σε παλμέτα (που δίνει τον καλύτερο φωτισμό κόμης από όλες τις διαμορφώσεις στα δέντρα). Όλες οι ποικιλίες είχαν πολύ συχνά έντονη καρπόπτωση σε πολλά χωράφια και σε αχλαδεώνες με νεαρά (<6 ετών) δέντρα (επομένως με πολύ καλό φωτισμό) και σε χωράφια που συνυπήρχαν 2-3 ποικιλίες και, επομένως, δέχονταν παρόμοιες καλλιεργητικές τεχνικές. Έτσι είναι προφανές ότι οι κλιματικές συνθήκες πρέπει να επηρέασαν αρνητικά την καρπόδεση.

Συγκεκριμένα οι καιρικές συνθήκες ήταν πάρα πολύ άσχημες κατά την τελική διαμόρφωση των ανθέων το Μάρτιο, είχαμε οψίμηση της άνθισης και η άνθιση πρέπει να συνέπεσε με τις δραματικά άσχημες συνθήκες που είχαμε έως και τις 8 Απριλίου. Από μετεωρολογικά δεδομένα των σταθμών του ΑΣΕΠΟ Τυρνάβου έλαβα τις τιμές θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας (που, όταν είναι πάνω από 95%, συνήθως σχετίζεται με βροχή). Βρέθηκε αρχικά ότι στις 21 Μαρτίου είχαμε θερμοκρασίες κάτω του μηδενός (έως και $-3,8^{\circ}\text{C}$) κατά την περίοδο της διόγκωσης των ανθοφόρων οφθαλμών, που μάλλον δεν προκάλεσαν ζημιά στους ανθοφόρους οφθαλμούς. Αν υπήρχαν άλλες περιοχές θύλακες παγετού δεν το γνωρίζω, αλλά σε εκείνη τη φάση ανάπτυξης των ανθέων, η θερμοκρασία ζημιάς τους ήταν κάτω από -5°C .

Το μεγαλύτερο πρόβλημα, κατά την άποψη μου, ήταν οι σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες για μεγάλο χρονικό διάστημα πριν και μετά την άνθιση της αχλαδιάς. Στο Βελεστίνο που παρακολουθώ τις αχλαδιές του Αγροκτήματος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, οι αχλαδιές άνθισαν μια βδομάδα πιο όψιμα από το σύνηθες (δηλ. το 2015 άνθισαν τις πρώτες ημέρες του Απριλίου. Από προηγούμενες παρατηρήσεις, οι περιοχές Βελεστίνου και Τυρνάβου έχουν παρόμοιες συνθήκες και εποχή άνθισης, άρα αναμένω να είχαμε άνθιση της αχλαδιάς στον Τύρναβο στις αρχές Απριλίου. Γι' αυτό και είναι αναμενόμενο οι κακές καιρικές συνθήκες πριν, κατά και μετά την άνθιση να επηρέασαν αρνητικά την καρπόδεση.

Επιπλέον, όταν τα άνθη διαμορφώνονται τις τελευταίες εβδομάδες πριν την άνθιση με τόσο αρνητικές καιρικές συνθήκες, είναι ατελώς αναπτυγμένα και υποδεκτικά για σύντομες μόνο περιόδους (μίας ή ελάχιστων ημερών). Αυτό σε συνδυασμό με τις συχνές χαμηλές θερμοκρασίες (σχεδόν όλες τις ώρες κάτω από 15°C το τελευταίο 15ήμερο του Μαρτίου και μέχρι τις 8 Απριλίου -πλην των 28-31 Μαρτίου και 1 Απριλίου), τις έντονες εναλλαγές θερμοκρασίας ημέρας και νύκτας (συχνά και 15°C διαφορά εντός της ημέρας) και τις συχνές βροχοπτώσεις είναι αναμενόμενο να εμποδιστεί το πέταγμα των μελισσών (οι μέλισσες πετάνε σε θερμοκρασίες $>12^{\circ}\text{C}$), να εμποδιστεί η κανονική ανάπτυξη του γυρεοσωλήνα και να αποτύχει η γονιμοποίηση των σπερμοβλαστών. Σε αυτές τις συνθήκες η εφαρμογή γιββεριλινών συνήθως βοηθά, αλλά τη φετινή χρονιά μάλλον ήταν αδύνατο να επηρεάσει την τελική καρπόδεση (πιστεύω ότι τα καρπίδια αρχικά φάνηκε ότι καρπόδεσαν λόγω της δράσης της γιββεριλίνης, που όλοι οι παραγωγοί εφαρμόζουν στην περιοχή, αλλά τελικά δεν ήταν δυνατόν να αναπτυχθούν λόγω της ατελούς ανάπτυξης των ανθέων και καρπιδίων και των κακών καιρικών συνθηκών). Ως κατακλείδα, από τη βιβλιογραφία, για καλή καρπόδεση η αχλαδιά απαιτεί ικανοποιητικές θερμοκρασίες στην άνθιση (άριστες οι $15-25^{\circ}\text{C}$) και όσο το δυνατό λιγότερες βροχές.

Συμπερασματικά, είναι πάρα πολύ πιθανό (και η μόνη επιστημονική εξήγηση, κατά την άποψη μου) ότι η σημαντική καρπόπτωση που παρουσιάστηκε μέσα στον Απρίλιο και συνεχίζεται μέχρι σήμερα (αρχές Μαΐου) με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της παραγωγής καρπών (που δεν μπορώ να ποσοτικοποιήσω σήμερα) στις αχλαδιές της περιοχής Τυρνάβου οφείλεται στις κακές καιρικές συνθήκες κατά την περίοδο πριν, κατά και μετά την άνθιση.

Ο συντάξας

 Γεώργιος Δ. Νάνος, M.Sc., Ph.D.
 Καθηγητής Π.Θ.